

Nizozemští roboti drbou na zádech jihočeské krávy

29. prosince 2008 9:47

V Zemědělském družstvu Skalka v Lipí na Českobudějovicku se mají krávy - s nadsázkou - jako prasata v žitě. Dojí je a krmí roboti. Když se jim zachce, dojdou si k automatickému kartáči a nechají si podrbat záda.

foto: Ladislav Němec, [MF DNES](#)

Kravín funguje prakticky bez lidské obsluhy a zvířata se tam se mohou nechat od automatu i podrbat

[Prohlédni fotky](#)

Sto padesát dojnic plemen červená straka a holštýnská kráva se volně potuluje po hale. Některé polehávají a sledují své kolegyně, které se řadí do fronty na dojení a drbání. Nastavují hřbety pod rotujícím chlupatým válečkem a slastně natahují krky.

Mají vážný, až přemýšlivý pohled a dlouhé řasy. Vůbec je nezajímá krize automobilek nebo potíže s odbytem mléka. V celém kravíně není kromě robotů nikdo, kdo by fabriku na mléko obsluhoval.

Družstvo zemědělců v Lipí má dlouhou historii. Dříve tu byl velkokapacitní teletník. Jako vzpomínka na staré časy stojí u vchodu do areálu sousoší ošetřovatelky skotu s teletem u nohou a džberem na mléko.

Všechno začalo tak, že se v roce 1979 spojila sousední družstva v Plané, Dubném a Lipí a jejich podíly pak koupilo v roce 1996 už staronové Zemědělské družstvo Skalka v Lipí.

Jeho šéf Zdeněk Houška přišel před dvěma lety s myšlenkou předělat opuštěné teletníky na systém ASD. Přeloženo z technické terminologie to znamená automatický systém dojení.

Mazaný skot zkouší techniku obelstít

Tři roboty značky Lely Astronaut dodala nizozemská firma. V té době byli v Lipí třetí farmou v zemi, kde se kravín změnil na automatizovanou výrobní halu na způsob filmu Marečku, podejte mi pero.

"Podívejte," snaží se přerušit Zdeněk Houška syčení a pískání jednoho ze tří robotů, k němuž klidně a beze strachu kráčí kráva. "Teď struky omyjí kartáče, pak na ně namíří červené laserové světlo a najede dojička. Na displeji počítače se objeví množství vyčerpaného mléka. Po dojení se zase struky i celé zařízení opláchnou čistou vodou," popisuje šéf farmy.

Zdá se, že kravám syčení robotů ani pohyby výsuvných ramen s písty pod jejich břichy ani trochu nevadí. Zajímá je žrádlo. Při dojení dostane každá příděl granulí. Aby to ještě nebylo všechno, stojí při něm na váze a roboti dávku krmení odměří podle její produktivity.

Krávy jsou mazané. Zkoušejí nizozemského robota obelstít. Do fronty na dojení se zařadí častěji, než smějí, a čekají další dávku granulí. "Když přijdou za kratší dobu než osm hodin, automat je vypustí ven bez dojení a nakrmí. Když nechtějí pryč, najede nad ně elektrický bičik a vyžene je," vysvětluje systém Houška.

Ještě jednu fintu vymyslely krávy v Lipí. Zkoušejí, zda v zásobníku s krmením něco nezbylo po podojené předchůdkyni. Také ty odhání z boxu elektrický bičík. Jinak je však v hale "těžká pohoda". Automat dokonce hlídá teplotu a počasí venku a podle toho kravín větrá. Vytahuje nebo stahuje závěsy, které tvoří celou jednu stranu objektu.

V objektu s kapacitou 210 míst je dnes 150 dojnic. Každá z nich vydá průměrně 20 litrů mléka denně. Automat Lely Astronaut dokáže i posoudit kvalitu mléka. Celý areál pokračuje další halou, kde krávy čekají na početí a otelení.

V "harému" leží v hluboké podestýlce. Odpočívají a těší se na umělé oplodnění. Dál už jsou jen strakatá telátka. Po několika dnech dostanou obojek s čipem, který jim určí další scénář.

V deseti dnech života si už mohou vzít z umělého vemene jen tolik teplého mléka, kolik určí automat podle jejich váhových přírůstků. Po sedmdesáti dnech se to samé stane při přechodu na suché krmení, po půl roce zamíří na odchovnu do nedalekého Jankova. Vše se opakuje v režii nizozemského robota.

Být krávou je osud. V automatizovaném kravíně se zvířata zvědavě otáčejí za každým lidským hlasem. I dojnice s moudrým pohledem, které právě škrabou na zádech rotující kartáče.

Autoři:

- [Antonín Pelíšek](#)MF DNES
-